ʻATIQOT

VOLUME 68

ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY
JERUSALEM 2011

ʿAtiqot
Publications of the Israel Antiquities Authority

Editor-in-Chief: Judith Ben-Michael

Series Editor: Rachel Kudish-Vashdi

English Editors: Miriam Feinberg Vamosh
Lilly Gershuny
Ben Gordon
Amit Pardes
Shelley Sadeh
Aviva Schwarzfeld

Hebrew Editor: Dafnah Strauss-Doron

Editorial Coordinator: Aviva Schwarzfeld

Cover Illustrations
English: Anthropomorphic Statue from the Favissa at ʿEn Ḥaẓeva
(Photography: Clara Amit)
Hebrew: Detail of a Decorated Bronze Platter from Kafr Miṣr
(Photography: Hagai Granit)

Typesetting, Layout and Production: Ira Perova
Preparation of Illustrations: Natalia Zak, Irina Berin and Elizabeth Belashov

Scanning, Plates and Printing: Art Plus Ltd., Jerusalem

© 2011, the israel antiquities authority
POB 586, Jerusalem 91004
ISBN 978–965–406–268–8
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

CONTENTS

A Rock-Cut Burial Cave from the Early, Intermediate and Late Bronze Ages near Ḥorbat Zelef	Karen Covello-Paran	1
Scarabs from a Burial Cave near Ḥorbat Zelef	Othmar Keel and Stefan Münger	47
Provenance of the Early Bronze Age III Khirbet Kerak Ware and Intermediate Bronze Age Vessels from a Burial Cave near Ḥorbat Zelef	Anat Cohen-Weinberger	59
Human Skeletal Remains from a Burial Cave near Ḥorbat Zelef: A Paleodemographic Study	Yossi Nagar	65
A Built Tomb from the Middle Bronze IIA and Other Finds at Tel Burga in the Sharon Plain *The Scarabs, by Daphna Ben-Tor*	Amir Golani	69
A Provenance Study of Two Tell el-Yahudiyeh Vessels and Other Middle Bronze Age IIA Pottery Types from Tel Burga	Anat Cohen-Weinberger	99
Temple Furniture from a Favissa at ʻEn Ḥaẓeva	Sara Ben-Arieh	107
The Cultic Assemblage from ʻEn Ḥaẓeva: The Restoration Process	Michal Ben-Gal	177
Provenance of the Clay Artifacts from the Favissa at ʻEn Ḥaẓeva	Anat Cohen-Weinberger	185
The Inscription from ʻEn Ḥaẓeva	Joseph Naveh	191
The Umayyad Aqueduct to Ramla and Other Finds near Kibbutz Naʻan	Amir Gorzalczany	193
Petrographic Examination of Plaster from the Umayyad Aqueduct to Ramla	Alexander Tsatskin	221
A Decorated Bronze Platter from Kafr Miṣr	Sara Lutan-Hassner	227
Summaries of the Hebrew Section		
Settlement Remains from the Chalcolithic Period and Middle Bronze Age II at Naḥal Guvrin	Pirhiya Nahshoni	245
The Flint Assemblage from Naḥal Guvrin	Hamoudi Khalaily	247
The Hebrew Section		1*–36*

Abbreviations

ADAJ	*Annual of the Department of Antiquities of Jordan*
AASOR	Annual of the American Schools of Oriental Research
'Atiqot (*ES*)	English Series
'Atiqot (*HS*)	Hebrew Series
BA	*Biblical Archaeologist*
BAR	*Biblical Archaeology Review*
BAR Int. S.	British Archaeological Reports (International Series)
BASOR	*Bulletin of the American Schools of Oriental Research*
BSAE	British School of Archaeology in Egypt
DJD	*Discoveries in the Judaean Desert*
DOP	Dumbarton Oaks Papers
ESI	*Excavations and Surveys in Israel*
HA	*Ḥadashot Arkheologiyot*
HA–ESI	*Ḥadashot Arkheologiyot—Excavations and Surveys in Israel* (from 1999)
IAA Reports	Israel Antiquities Authority Reports
IEJ	*Israel Exploration Journal*
JEA	*Journal of Egyptian Archaeology*
JFA	*Journal of Field Archaeology*
JMA	*Journal of Mediterranean Archaeology*
JPOS	*Journal of the Palestine Oriental Society*
JRA	*Journal of Roman Archaeology*
JSOT	*Journal for the Study of the Old Testament*
LA	*Liber Annuus*
NEAEHL	E. Stern and A. Lewinson-Gilboa eds. *The New Encyclopedia of Archaeological Excavations in the Holy Land.* Jerusalem 1993.
OBO	Orbis Biblicus et Orientalis
OIP	Oriental Institute Publications
OJA	*Oxford Journal of Archaeology*
PEQ	*Palestine Exploration Quarterly*
QDAP	*Quarterly of the Department of Antiquities of Palestine*
RB	*Revue Biblique*
RDAC	*Report of the Department of Antiquities, Cyprus*
WA	*World Archaeology*
ZDPV	*Zeitschrift des Deutschen Palästina-Vereins*

עתיקות

כרך 68

רשות העתיקות
ירושלים התשע״ב

עתיקות
פרסומי רשות העתיקות

עורכת ראשית: יהודית בן־מיכאל

עורכת הסדרה: רחל קודיש־ושדי

עריכה עברית: דפנה שטראוס־דורון

עריכה אנגלית: בן גורדון
לילי גרשוני
מרים פיינברג ומוש
עמית פרדס
שלי שדה
אביבה שוורצפלד

רכזת מערכת: אביבה שוורצפלד

איורי עטיפה
עברית: פרט מתוך קערת ברונזה מעוטרת מכפר מצר (צילום: חגי גרנית)
אנגלית: פסל בדמות אדם מבור הגניזה בעין חצבה (צילום: קלרה עמית)

סדר, עיצוב והבאה לדפוס: אירה פרובה
הכנת איורים לדפוס: נטליה זק, אירינה ברין ואליזבט בלשוב

סריקות, לוחות ודפוס: ארט פלוס בע״מ, ירושלים

© כל הזכויות שמורות לרשות העתיקות
ת״ד 586, ירושלים 91004
ISBN 978–965–406–268–8
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

תוכן העניינים

שרידי יישוב מן התקופה הכלקוליתית ומתקופת הברונזה התיכונה 2 באתר נחל גוברין	פרחיה נחשוני	1*
מכלול הצור מאתר נחל גוברין	חמודי חלאילה	33*

החלק האנגלי

מערת קבורה חצובה מתקופת הברונזה הקדומה, הביניימית והמאוחרת ליד חורבת זלף	קרן קובלו־פארן	1
חרפושיות ממערת הקבורה ליד חורבת זלף	אותמר קיל וסטפן מונגר	47
חקר מוצאם של כלי בית ירח מתקופת הברונזה הקדומה 3 ושל כלים מתקופת הברונזה הביניימית ממערת הקבורה ליד חורבת זלף	ענת כהן־ויינברגר	59
שרידי עצמות אדם ממערת הקבורה ליד חורבת זלף: מחקר פלאו־דמוגרפי	יוסי נגר	65
קבר בנוי מתקופת הברונזה התיכונה 2א׳ ושרידים אחרים בתל בורגה שבשרון החרפושיות, מאת דפנה בן־תור	אמיר גולני	69
חקר מוצאם של שני כלי תל אל־יהודייה וכלים אחרים מתקופת הברונזה התיכונה 2א׳ מתל בורגה	ענת כהן־ויינברגר	99
כלי פולחן מבור גניזה (פביסה) בעין חצבה	שרה בן־אריה	107
מכלול כלי הפולחן מעין חצבה: תהליך הרפאות	מיכל בן־גל	177
חקר מוצאם של פריטי הקרמיקה מבור הגניזה (פביסה) בעין חצבה	ענת כהן־ויינברגר	185
הכתובת מעין חצבה	יוסף נווה	191
אמת המים האומיית לרמלה וממצאים אחרים סמוך לקיבוץ נען	אמיר גורזלזני	193
בדיקות פטרוגרפיות של שרידי הטיח באמת המים האומיית לרמלה	אלכסנדר צצקין	221
טס ברונזה מעוטר מכפר מצר	שרה לוטן־הסנר	227